

Proiect realizat cu sprijinul financiar al Consiliului Județean Maramureș

Gazeta de

NR. 69

RELIGIE ȘI SPIRITUALITATE ORTODOXĂ

Se distribuie gratuit.
Supliment al săptămânalului GAZETA DE MARAMUREȘ.

Gazeta
DE MARAMUREȘ

Eveniment istoric: **Slujba de sfințire a picturii Catedralei Naționale**

Text: **Ștefana Totorcea** – Agenția de știri Basilica/ Pr. Adrian Dobreanu

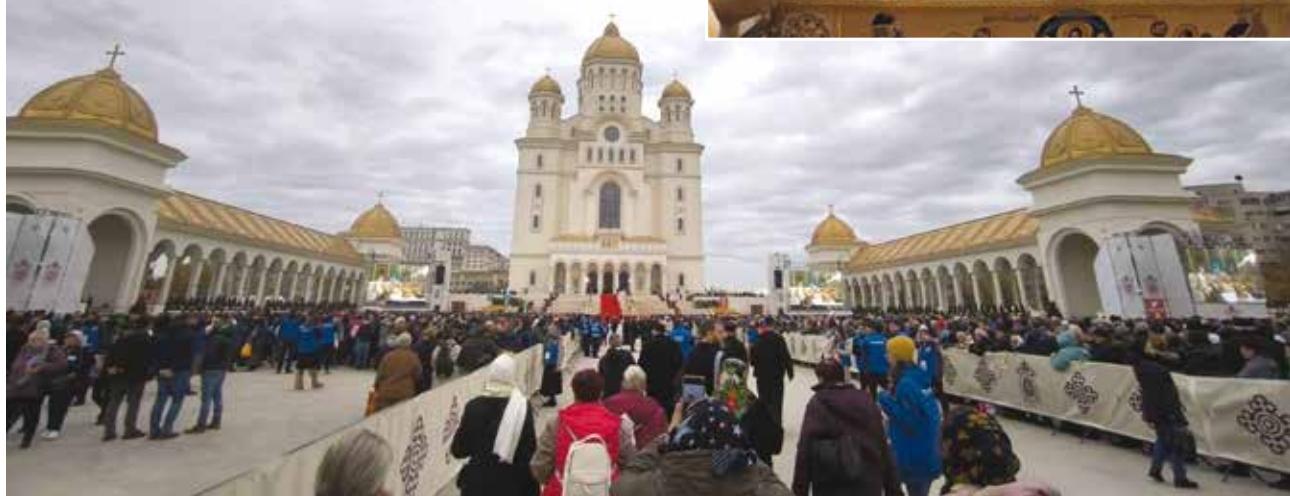
Foto: **Arhid. Vasile Pop** – consilier eparhial pentru protocol

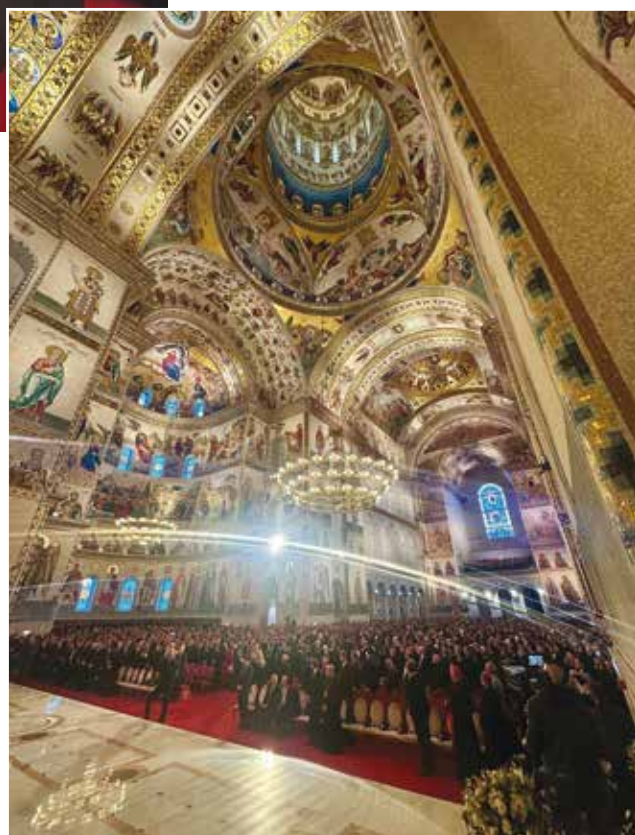
Duminică, 26 octombrie 2025, a XXIII-a după Rusalii și sărbătorea închinată Sfântului Mare Mucenic Dimitrie, Izvorătorul de Mir, Sanctitatea Sa Bartolomeu I, Patriarhul Ecumenic, și Preafericitul Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, au sfințit pictura în mozaic a Catedralei Naționale.

Momentul a reprezentat una din manifestările prin care Biserica Ortodoxă Română a marcat Centenarul Patriarhiei Române și împlinirea a 140 de ani de la dobândirea autocefaliei.

Soborul slujitor a fost format din ierarhii membri ai Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, între care, Preasfințitul Părinte Iustin, Episcopul Maramureșului și Sătmărulei și Preasfințitul Părinte Timotei Sătmăreanul, 67 de preoți și 12 diaconi, iar slujba de Sfințire a fost precedată de o Liturghie oficiată de Episcopii vicari patriarhali Varlaam Ploieșteanul și Paisie Sinatul împreună cu Episcopul vicar Timotei Prahoveanul al Arhiepiscopiei Bucureștilor. Răspunsurile liturgice au fost date de Grupul Psaltic Tronos al Catedralei Patriarhale condus de Arhid. Mihail Bucă.

Slujba de sfințire

În pridvorul Catedralei Naționale, Patriarhul Ecumenic Bartolomeu I, Patriarhul Daniel și Mitropolitul Teofan al Moldovei și Bucovinei au citit către popor trei fragmente din Sfânta Evanghelie.

Icoanele în mozaic de la intrarea în sfântul lăcaș, care îi reprezintă pe Sf. Ap. Andrei și Sf. Ap. Filip, apostolii care au creștinat teritoriile locuite azi de români, apoi ușile au fost binecuvântate cu apă sfințită de Patriarhul Daniel și unse cu Sfântul și Marele Mir de Patriarhul Ecumenic Bartolomeu I.

În paralel, laturile exterioare ale catedralei au fost sfințite de ierarhi români.

Pictura din altar a fost binecuvântată cu apă sfințită de Mitropolitul Emanuel de Calcedon și de Arhiepiscopul Nifon al Târgoviștei, Mitropolit onorific și Exarh patriarhal, apoi unsă cu mir de cei doi Patriarhi.

În paralel, ierarhi români au sfințit pictura în mozaic din absida nordică și cea sudică.

Patriarhul Ecumenic și Patriarhul României au sfințit apoi două racle din argint împodobit cu figuri aurite destinate moaștelor Sf. Cuv. Dionisie Vatopedinul de la Colciu și ale Sf. Cuv. Petroniu de la Prodromu.

Raclele au fost oferite stareților de la Schitul Prodromu și Chilia „Sfântul Gheorghe” – Colciu, unde au viețuit cei doi sfinți. Stareții ahioriți au făcut parte, alături de alți șase părinți ucenici ai celor doi sfinți, din delegația athonită invitată la slujba de Sfințire a picturii Catedralei Naționale.

În continuare, Preasfințitul Părinte Varlaam Ploieșteanul, Episcop vicar patriarhal și Secretarul Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, a citit Actul de sfințire a picturii Catedralei Naționale.

La ceremoniile religioase au luat parte doi actuali șefi de stat: Președinta Maia Sandu a Republicii Moldova, și Președintele României, Nicușor Dan, împreună cu întreaga familie. De asemenea, au fost prezenți Majestatea Sa Margareta, Custodele Coroanei Române, împreună

cu Alteța Sa Principele Consort Radu, foștii șefi de stat Emil Constantinescu și Traian Băsescu, Secretarul de Stat pentru Culte Ciprian Olinici, membri ai corpului diplomatic acreditat la București, reprezentanților ai altor culte religioase și ai multor instituții civile, administrative, sociale și culturale.

Pe esplanada din fața Catedralei Naționale au participat peste 8.000 de clerici și credincioși din eparhiile Patriarhiei Române.

Patriarhul Daniel a anunțat că, până în 31 octombrie inclusiv, sfântul lăcaș va fi deschis zi și noapte pentru ca toți credincioșii care doresc să se poată închina în altar.

Manifestările liturgice festive continuă în Capitală luni cu participarea Patriarhului Ecumenic Bartolomeu la Liturghia din ziua de pomenire a Sfântului Cuvios Dimitrie cel Nou, Ocrotitorul Bucureștilor și al Catedralei Patriarhale.

Au început conferințele preoțești de toamnă în Episcopia Maramureșului și Sătmărilor

Andrei Fărcaș,
redactor la Revista „Graiul Bisericii Noastre”

Luni, 20 octombrie 2025, au început conferințele preoțești de toamnă în Episcopia Maramureșului și Sătmărilor, prezidate de Preasfințitul Părinte Iustin, Episcopul Maramureșului și Sătmărilor. Referatul a fost întocmit de Arhim. Teofil Pop, starețul Mănăstirii Moisei și are titlul „Pastorația specifică marilor duhovnici ai secolului al XX-lea între realități eclesiale și constrângeri sociale”. Conferințele din această toamnă au început în Baia Mare, la Catedrala Episcopală „Sfânta Treime”, cu participarea preoților din protopopiatele Baia Mare, Lăpuș și Chioar.

„Au început conferințele pastorale de toamnă, care debutează anul acesta cu conferința din Baia Mare, în Catedrala noastră Episcopală «Sfânta Treime». S-au reunit protopopiatele Baia Mare, Lăpuș și Chioar. Baia Mare are 104 preoți, Lăpușul are 66, iar Chioarul 72. Deci, în total sunt 242 de preoți prezenți. E un număr frumos, având în vedere că Protopopiatul Baia Mare are și orașul, iar mulți preoți sunt în oraș, la fiecare biserică, câte doi și trei preoți, prin urmare numărul este mai mare.

Conferința, cum arată titlul «Pastorația marilor duhovnici ai secolului XX între responsabilitățile eclesiale și constrângeri sociale», unul foarte potrivit, debutează cu strategia pastorală a Patriarhului Iustinian în timpul comunismului, care a fost una înțeleaptă. A fost un strateg

pentru vremea respectivă, a elaborat statutul pentru organizarea și funcționarea Bisericii Ortodoxe Române, ca să fie în deplină legalitate. Statutul a fost aprobat de autoritățile statului în condiții deosebit de dificile, dar a reprezentat garanția că preoții vor rămâne la Altarele lor și nu vor fi înlăturați sau suprimați. Înțelept a lucrat Patriarhul Iustinian, niciun alt cult din România nu a avut un statut atât de bine structurat ca acela al Bisericii Ortodoxe Române, care, sigur că, după căderea comunismului, în 1989, a fost revăzut, adăugit și îmbunătățit în timpul Preafericitului Părinte Patriarh Daniel.

Conferința face referire la păstoria de suflete de la parohii, dar mai ales pune accentul pe marii duhovnici mărturisitori ai secolului al XXI-lea în temnițele comuniste. Dar peste

tot propovăduirea cuvântului lui Dumnezeu însemna o mărturisire, iar cei din afara temnițelor au fost într-o temniță invizibilă, cu gratii invizibile și orice propovăduire era o mărturisire. În anul omagial al Patriarhiei Române, Sfinții Duhovnici Mari și Păstori și Mărturisitori au fost trecuți în calendar și apoi a avut loc proclamarea solemnă, cea locală, a acestor cuvioși mari părinți și preoți, și profesori de teologie.

S-au făcut și proclamările la nivel local, proclamarea locală, a sfințeniei vieții lor și au fost aduși în fața poporului român celui drept credincios și iubitor de Hristos, ca modele de sfințenie. Deci am traversat aproape 50 de ani de comunism, pentru că am avut păstori înțelepți, ierarhi, în frunte cu Patriarhul Iustinian, un sinod unit, adică un sinod care a conștientizat că trebuie să-și păstreze unitatea în lucrarea lui Dumnezeu, în viața poporului român și preoțimea protejată de ierarhie. Așa s-a reușit să străbatem cele patru decenii și jumătate de comunism și să se întâmple un miracol.

Poporul român a fost incompatibil cu comunismul. Am constatat, la recensământul din 1992, primul recensământ în România după căderea comunismului, în 1989, că nu era nimeni ateist. Asta înseamnă înțelepciunea și strategia Bisericii Ortodoxe Române care a conviețuit cu comunismul, a supraviețuit lui și l-a învins. Tinerii erau, cred, botezați, erau creștini, au ieșit în stradă cu piepturile goale și au spus «vom muri și vom fi liberi», crezând în viața de după moarte. De aceea au spus aceste lucruri și au rostit Tatăl Nostru. Nu te-ai fi așteptat ca într-o țară comunistă, unde nu s-a făcut religie în școală, ca tinerii să fie creștini. Asta pentru că familia a fost creștină, pentru că părinții au cercetat și au frecventat biserica și păstorii de suflare și-au făcut datoria.

Pentru că tema conferinței din toamna aceasta este profund duhovnicească, am încredințat conferința Părintelui Arhimandrit Teofil Pop, starețul Mănăstirii Moisei, care a făcut o conferință deosebită, că preoții s-au bucurat să asculte conferința și să-și reîmprospăteze memoria. Să-și amintească de Biserica Ortodoxă Română în vremea

comunismului și cum ar trebui să fie în noua sa lucrare în lume, deschisă de data aceasta spre societate, ce strategii pastorale trebuie să abordăm și cum astăzi, dar nu numai astăzi, ci ieri, astăzi și întotdeauna pastorația cea mai convingătoare este tărâmul suferinței umane, bătrâneții, singurătății, suferinței multe, bolii. Toți acești fi ai Bisericii sunt, până la urmă, și fiii duhovnicești ai preoților noștri și se cuvine să ne aplicăm modelul nostru suprem, bunul și blândul samarinean, Mântuitorul nostru Iisus Hristos.

La sfârșitul conferinței de astăzi, am purces la instalarea noului protopop de Baia Mare, pe care l-am numit într-o ședință a Consiliului Eparhial. Este vorba de Părintele Ionuț Todorca, preot în Satu Nou de Sus, în apropierea Băii Mari, care mi-a fost diacon timp de 9 ani și mi-a fost și consilier cultural timp de 5 ani. A realizat extrem de multe lucrări frumoase și face parte din noua generație.

De altfel, s-a născut cu 6 luni înainte de căderea comunismului și are vârsta potrivită, tinerețea, energia și priceperea, că a învățat mult de la noi, în preajma Ierarhului și în administrația eparhială. Îi dorim spor și ajutor de la Dumnezeu și îl vom însoți în lucrarea lui. Protopopiatul Baia Mare este cel mai mare protopopiat, deci responsabilitatea este pe măsură.

Pleacă de pe post la limită de vârstă Părintele Coroian Fabian, fostul protopop, care a construit clădirea protopopiatului, a înzestrat protopopiatul și i-a dat un număr de casă. Nu aveam sediu, eram în gazdă cu protopopiatul și îi mulțumim pentru lucrarea frumoasă pe care a făcut-o. Este un preot foarte serios, din generația veche, care a fost, la un moment dat, și inspector eparhial în administrația eparhială și din administrația eparhială a fost numit protopop la vremea respectivă. Acum el rămâne preot la parohie încă un an sau doi și noul protopop, odată cu instalarea, intră în funcție și își preia atribuțiile. Sperăm că vor fi mandatele noului protopop de folos preoților care așteaptă de la cel care stă în fruntea lor să fie model în toate: în slujire, în râvnă, în loialitate în Hristos și în loialitate față de Biserica lui Hristos, față de ierarhia Bisericii lui Hristos, în conlucrarea deplină, sobornicească.”

„Poporul român a fost incompatibil cu comunismul. Am constatat, la recensământul din 1992, primul recensământ în România după căderea comunismului, în 1989, că nu era nimeni ateist. Asta înseamnă înțelepciunea și strategia Bisericii Ortodoxe Române care a conviețuit cu comunismul, a supraviețuit lui și l-a învins.”

Pr. dr. Florin Stan, protopopul de Lăpuș: „Fiecare preot care ajunge într-o parohie, fie că este mare, fie că este mică, întâlnește o mulțime mare de provocări și simte nevoia ca, pe lângă cunoștințele pe care le-a asimilat în timpul anilor de studii, să întâlnească și exemple de preoți, de duhovnici care să-i călăuzească pașii în mijlocul credincioșilor pe care îi păstoresc.

De aceea, tema conferinței de astăzi este foarte utilă pentru noi, preoții, fiindcă marii duhovnici ai secolului XX sunt pentru noi repere. Fiecare dintre noi am citit măcar o parte din cărțile pe care le-au scris sau am urmărit cu atenție fragmente din lucrurile frumoase pe care le-au făcut pe parcursul vieții lor.

Și de aceea ne bucurăm foarte mult că în cadrul întâlnirii de astăzi

a conferinței preoțești de toamnă, Părintele Arhimandrit Teofil a pregătit un referat atât de frumos și de cuprinzător și de folositor pentru noi, preoții din parohiile din Episcopia Maramureșului și Sătmărulei.”

Pr. Ciprian Coza, protopopul de Chioar: „Cu binecuvântarea Preasfințitului Părinte Iustin, Episcopul Maramureșului și Sătmărulei, astăzi, în conferința de toamnă, ne-am reunit protopopiatele Baia Mare, Lăpuș și Chioar la Catedrala Ortodoxă «Sfânta Treime» din Baia Mare, unde am liturghisit sub protia Preasfințitului Părinte Timotei Sătmăreanul. A urmat conferința referitoare la marii duhovnici ai secolului XX. Dacă ar fi să amintim o concluzie comună a celor mai dragi părinți ai noștri, referindu-ne aici la Părintele Nicolae Steinhardt, Părintele Serafim Man și la Preasfințitul Arhiepiscop Justinian Chira, am putea aminti câteva lucruri importante, credința trăită cu bucurie și libertate interioară. Cred că aceste cuvinte se potrivesc celor trei mari duhovnici ai noștri, legați mai ales suflătește de ceea ce a însemnat pentru noi, dar mai ales pentru ei, Sfânta Mănăstire de la Rohia. Au trăit credința cu aventura libertății în Hristos, chiar în mijlocul suferinței din închisoare, rugăciunea și ascultarea, în tăcere, cum spunea Părintele Serafim Man, starețul Mănăstirii Rohia, care a fost un model de blândețe, tăcere și rugăciune adâncă. El învăța că adevărata lucrare nu se face prin vorbe multe, ci prin răbdare și smerenie. Viața lui a fost tocmai o dovadă că sfințenia nu are nevoie de zgomot, ci de fidelitate față de Hristos în fiecare clipă. Înaltpreasfințitul Părinte Arhiepiscop Justinian, vorbind despre dragoste și blândețe părintească față de oameni, zicea că Dumnezeu e mai mult iubire decât judecată. Dumnezeu nu bate, ci Dumnezeu așteaptă, adică Dumnezeu iubește. A fost, fără îndoială, Înaltpreasfințitul nostru un ierarh al inimii, un părinte care i-a învățat pe toți să nu se teamă de Dumnezeu, ci să Îl iubească pe El. Ca sinteză duhovnicească finală, aș cita că «adevărata credință este iubirea smerită, trăită în libertate și bucurie». Dumnezeu nu se caută cu mintea, ci cu inima curată, prin rugăciune, tăcere și milă față de oameni. Despre Părintele protopop Fabian Coroian, după 23 de ani de activitate neîntreruptă în această demnitate

frumoasă de protopop al Protopopiatului ortodox român Baia Mare, aș aminti că l-a binecuvântat Dumnezeu de a fi ctitor al

Protopopiatului Baia Mare datorită faptului că, la venirea dănsului la cârma protopopiatului în urmă cu 23 de ani, protopopiatul Baia Mare nu avea un sediu. Se datorează, fără îndoială, noul sediu al Protopopiatului Baia Mare Părintelui protopop Coroian Fabian.”

„Când sunt realizări, Dumnezeu este Acela care ne întărește”

Pr. Fabian Coroian, fostul protopop al Băii Mari

Preluare de ștafetă la Baia Mare

Pr. Fabian Coroian, fostul protopop al Băii Mari: „Ziua de astăzi, pentru preoții din protopopiatele Baia Mare, Lăpuș și Chioar, este de o importanță deosebită, deoarece ne-am adunat împreună la conferința de toamnă, în care sunt elogiați Sfinții Mărturisitori ai secolului XX. Conferința are un titlu sugestiv și este foarte bine întocmită. Ea este pentru cei mai tineri o formă de învățare a celor care și-au trăit viața și au păstorit în vremea comunismului, deoarece pastorația sub regimul comunism nu a fost ușoară deloc. De aceea, iată, prin hotărârea înțeleaptă a Sfântului Sinod, au fost canonizați unii mărturisitori ai dreptei credințe care s-au jertfit, și-au pierdut libertatea și apoi viața în temnițele comuniste.

Pentru noi, cei de astăzi, trebuie să-i cinstim, să-i venerăm și, totodată, să învățăm din exemplul lor ca să fim propovăduitori și mărturisitori ai dreptei credințe, indiferent de vremuri și de timpuri.

Pentru mine, după 40 de ani de preoție și 23 de ani în fruntea Protopopiatului Baia Mare, ca al 12-lea protopop în cei 100 de ani de funcționare a protopopiatului Baia Mare, ziua de astăzi este de încheiere a activității mele ca protopop și de predare a ștafetei viitorului protopop, dorindu-i și urându-i putere să facă mult mai mult decât eu am reușit să realizez.

Am preluat protopopiatul în 1 septembrie 2002, care a fost într-o situație mai deosebită, în sensul în care avea mari datorii, nu avea un sediu. Am reușit ca în activitatea mea, la început, să plătesc toate datoriile care le-a avut protopopiatul și să încercăm să facem în așa fel, printr-o bună organizare și gospodărire a fondurilor protopopiatului, să putem să avem o locație proprie tabulară în Baia Mare. Timp de 86 de ani, până în 2016, protopopiatul nu a avut o locație a lui, funcționând, de obicei, la casa parohială sau în locurile de unde era protopopul. De atunci, odată achiziționând o clădire, am încercat să facem în așa fel încât să avem birouri unde să funcționeze protopopiatul și, totodată, în 2017, am adăugat o sală de conferințe, astfel încât protopopiatul poate să

funcționeze în condiții normale și conducerea Eparhiei, Preasfințitul Părinte Episcop Iustin să nu mai țină cont de cel care are în casa parohială sediul protopopesec. Poate să schimbe protopopul atunci când crede de cuviință, nu că înainte nu ar fi putut face acest lucru, dar nu mai depinde decât de buna lui gospodărire și buna lui înțelepciune și conducere a instituției.

Îi mulțumesc lui Dumnezeu pentru că mi-a dat sănătate, încercările care au fost să ajung acești ani ai pensionării și, totodată, mulțumesc Preasfințitului Părinte Episcop Iustin care, acum 23 de ani, m-a propus Preasfințitului Justinian, pe atunci titular al Eparhiei Maramureșului și Sătmărulei, ca, în calitatea de inspector eparhial pe care o aveam, să preiau conducerea Protopopiatului Baia Mare cu indicația că: «dacă vei putea face ceva vei rămâne, dacă nu vom vedea». Și am reușit, așa cum am spus, să dotez protopopiatul cu un sediu în condiții bune de funcționare, să achiziționez pentru necesitățile protopopiatului, în timp, două mașini care acum sunt în stare de funcționare, una nouă nouă, și, în același timp, să pun în practică și să duc la îndeplinire toate sarcinile trasate.

Mulțumesc lui Dumnezeu! Mulțumesc Preasfințitului Părinte Episcop Iustin care a avut încredere în mine, care a fost alături de mine în acești ani și care m-a ajutat, m-a sfătuit, m-a îndemnat și, dacă a fost cazul, mi-a atras atenția unor lucruri care nu au fost la locul lor, spre îndreptarea noastră. Dau slavă lui Dumnezeu pentru toate! Mulțumesc Preasfințitului Părinte încă o dată!

Mulțumesc preoților care au fost alături de mine în acești 23 de ani. Am avut peste 60 de instalări în parohie, am fost la catafalcul a 32 de preoți, dintre care am luat cuvântul la 25 dintre aceștia. Nu a fost ușor, a fost o muncă stresantă, dar când sunt realizări, Dumnezeu este Acela care ne întărește. Îl rog pe Dumnezeu ca acela care a venit și va fi instalat în drept protopop să aibă succes să poată face mai multe decât am putut face eu, iar eu să pot să îmi văd de binemeritata pensie, să trăim anii bătrâneții pe care Dumnezeu ni i-a dat fiecăruia. El știe ce are de gând cu noi și anii și vremurile pe care le are în stăpânire. Vă mulțumesc tuturor!”

Pr. Ionuț Todorca, noul protopop de Baia Mare: „Preasfinții Voastre, Preacuvioși și Preacucernici Părinți consilieri și protopopi, Preacucernici Părinți, înainte de toate dau slavă și aduc mulțumire lui Dumnezeu, Cel ce ne rânduieste pe fiecare, acolo unde el voiește, spre a sluji Lui și oamenilor. Vă mulțumesc, Preasfinția voastră, cu smerenie și dragoste fiască, pentru că mi-ați fost Părinte, pentru că ați avut atâta încredere în mine, în acești 14 ani, de când m-ați luat sub omoforul părintesc al Preasfinției Voastre, prin diferitele ascultări pe care mi le-ați încredințat. Întâi de referent în cadrul Cancelariei Eparhiale, apoi, din 2017, ca secretar eparhial și din 2020 ca și consilier cultural. Acești ani au fost o școală pentru mine, Episcopia mi-a fost a doua familie, iar Preasfinția Voastră nu mi-ați fost doar un ierarh, ci mi-ați fost și un părinte și un dascăl. Și cred că lecția cea mai importantă pe care am învățat-o și care a fost un leitmotiv în acești ani au fost îndemnul Preasfinției Voastre: «Faceți ce mă vedeți pe mine făcând, trebuie să lucrăm mult, repede și bine, că viața e scurtă și nu există nu se poate, ci toate le putem prin Hristos care ne întărește». Mulțumesc, de asemenea, și colegilor din Centrul Eparhial, îi mulțumesc cu smerenie Preasfințitului Părinte Timotei.

Împreună am învățat cum trebuie să lucrăm cu dragoste, cu bucurie și cu râvnă pentru Dumnezeu, pentru Biserică și pentru oameni. Părinților din Protopopiatul Baia Mare le încredințez faptul că nu voi fi doar un îndrumător, ci voi fi și un frate, un prieten și un sprijin. Voi căuta să ascult, să îndrum, să corectez unde va trebui și să ajut pe toată lumea ca împreună să chivernisim bine ceea ce Dumnezeu ne-a rânduit fiecăruia să sporim cât se poate și să păstoriim cu multă râvnă poporul lui Dumnezeu.

În cele din urmă, mă adresez Părintelui protopop Fabian Coroian, mulțumindu-i, în numele întregii preoțimi din Baia Mare, pentru modul pastoral în care ne-a coordonat și inspirat dintr-un titlu pe care Preasfințitul Părinte Iustin l-a dat într-un articol în care evoca personalitatea Înaltpreasfințitului Părinte Justinian, secolul unui ierarh, un ierarh pentru un secol, și l-aș numi pe Părintele Protopop, la împlinirea unui secol de protopopiat, un protopop de sută. Vă mulțumim, Părinte protopop, și vă rugăm să primiți din partea întregii preoțimi din Baia Mare o icoană cu Sfântul Ierarh Nicolae ca semn al prețuirii noastre, precum și un coș cu flori.”

„Ca o concluzie generală, se poate spune că renașterea duhovnicească a secolului XX, atât în Sfântul Munte Athos, cât și în spațiul românesc, demonstrează că Biserica, deși supusă unor transformări istorice, politice și culturale majore, rămâne un organism viu, capabil să transmită mereu lumina credinței și a speranței. Într-o perioadă marcată de războaie, regimuri totalitare și procese accelerate de secularizare, duhovnicii și teologii ortodocși au oferit răspunsuri autentice, ancorate în experiența personală a comuniunii cu Dumnezeu.”

Arhim. Teofil Pop, starețul Mănăstirii Moisei, autorul conferinței

Sfânta Cuvioasă Parascheva

- Hramul Mănăstirii Strâmtura

Marti, 14 octombrie 2025, Preasfințitul Părinte Iustin, Episcopul Maramureșului și Sătmărilor, a săvârșit slujba de târnosire a Schitului „Sfânta Cuvioasa Parascheva de la Iași”, ocrotitoarea Moldovei și a întregii României, a oficiat Sfânta și Dumnezeiasca Liturghie și a rostit cuvânt de învățătură.

„Schitul «Sfânta Cuvioasă Parascheva» de la Strâmtura, de pe Valea Izei, din Maramureșul Voievodal, a luat ființă în anul 2000, cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte Arhiepiscop Justinian. În 2005, la prima slujire, Înaltpreasfințitul Justinian l-a instalat pe părintele Nifon drept conducător al acestui așezământ monahal, ca egumen. Și de atunci s-au făcut lucrări importante. Totul a început cu punerea temeliei unei biserici de lemn. S-a slujit multă vreme în demisolul bisericii de zid și, după ce a venit părintele Nifon, s-a construit această biserică în stil maramureșean, o biserică frumoasă. În 2013, a început construcția bisericii de lemn peste temelia de zid. A durat aproximativ 10 ani construcția bisericii, pentru că suportul financiar a fost mai modest, deși Strâmtura este o localitate mare, cu 3000 de suflete în două parohii ortodoxe. Însă, dat fiind faptul că era destul de izolată locația unde se găsește schitul, până s-a modernizat drumul, astăzi suntem bucuroși că avem drumul modernizat și felicităm și președintele localității pentru această realizare. S-a asfaltat și incinta schitului. În ultimii doi ani, s-a făcut o lucrare de pictură minunată, o lucrare luminoasă, neobizantină, neoromânească și s-a pregătit pentru slujba de târnosire. Nu sunt încă toate terminate, au rămas în urmă cu catapeteasma, deoarece executantul nu a reușit să se țină de cuvânt. Drept urmare, am hotărât ca în anul acesta, anul omagial al Patriarhiei Române, 2025, Centenarul Patriarhiei Române, să sfințim Masa

Sfântului Altar și exteriorul bisericii, urmând ca atunci când catapeteasma va fi gata, să se mai facă un eveniment, să se sfințească împreună cu icoanele de pe ea, și pictura”, a spus Preasfințitul Părinte Episcop Iustin.

Oficiată după toate regulile Bisericii Ortodoxe, slujba de târnosire a adunat mulțime mare de credincioși din Strâmtura și de pe toată Valea Izei, care au venit să asiste la un eveniment unic și rar. Rugăciunile s-au făcut cu respectarea tipicului de târnosire, prin ungerea cu Sfântul și Marele Mir a exteriorului bisericii, în prezența unui sobor de preoți foarte mare.

Cu ocazia târnosirii, biserica schitului a primit hramul consacrat, „Sfânta Cuvioasă Maică Parascheva de la Iași”, iar Preasfințitul Părinte Episcop Iustin a dăruit și al doilea hram, „Sfânta Teodora de la Sihla”, sărbătorită în 7 august.

Săvârșită în Altarul de Vară al schitului, Sfânta Liturghie Arhierască a întrunit un număr foarte mare de preoți. Preasfințitul Părinte Episcop Iustin a relatat pe larg viața Sfintei Cuvioase Parascheva și modul în care a ajuns în cetatea Iașilor pe vremea domnitorului Vasile Lupu, care i-a răscumpărat Sfintele Moaște de la Patriarhia Constantinopolului în urmă cu peste 300 de ani, precum și cum să ne rugăm ei și Sfintei Cuvioase Teodora de la Sihla, două Sfinte Cuvioase din Moldova, la care poporul român are multă evlavie, acum ocrotitoarele spirituale ale Schitului Strâmtura.

Conferința preoțească de toamnă

- Sighet și Vișeu

Text: **Andrei Fărcaș** – redactor la Revista „Graiul Bisericii Noastre/ Pr. Adrian Dobreanu

Foto: **Arhid. Vasile Pop** – consilier eparhial pentru protocol

Marti, 21 octombrie 2025, de la ora 10.00, Preasfințitul Părinte Iustin, Episcopul Maramureșului și Sătmărulei, a prezidat conferința preoțească de toamnă cu preoții din protopopiatele Sighet și Vișeu la Parohia Ortodoxă „Sfântul Ierarh Nicolae” din Vișeu de Sus, Protopopiatul Vișeu, județul Maramureș.

Evenimentul a fost precedat de săvârșirea Sfintei Liturghii de către Preasfințitul Părinte Timotei Sătmăreanul, de la ora 8.00. Cu acest prilej, la final, a avut loc instalarea noului protoiereu al Protopopiatului Ortodox Român Vișeu, părintele Dinu Horațiu Brici, doctor în Teologie, paroh în Ieud-Centru.

„Toată țara a fost o temniță cu gratii invizibile, putem vorbi astăzi despre mari păstori și mărturisitori, atât monahi, cât și preoți de mir și profesori de teologie, care au fost parte dintre ei trecuți în calendarul Bisericii Ortodoxe Române prin canonizarea lor”.

Preasfințitul Părinte Episcop **Iustin**

„Suntem la cea de-a doua conferință preoțească de toamnă care reunește preoții din protopopiatele Sighet și Vișeu. În total, în cele două protopopiate sunt 131 de preoți. De data aceasta a fost rândul Protopopiatului Vișeu să organizeze conferința ce se desfășoară în biserica istorică «Sfântul Ierarh Nicolae» din orașul Vișeu de Sus, o biserică importantă pentru acest oraș și pentru ținut. O biserică minunată, în stil neobizantin, care a fost construită de un general al Armatei Române în memoria fiicei lui. Conferința a fost coordonată de părintele arhimandrit Teofil Pop, starețul Mănăstirii Moisei, și are titlul «Pastorația specifică marilor duhovnici ai secolului XX între realitățile eclesiale și provocările sociale», pentru că este vorba despre slujitorii Bisericii lui Hristos în timpul comunismului. Biserica s-a confruntat cu o situație dificilă în aproape 50 de ani de comunism, în care a trebuit să găsească soluții, să supraviețuiască regimului, să conviețuiască cu regimul comunist și să supraviețuiască lui. În mod minunat, datorită Patriarhului Iustinian, înțelept și mare strateg, om cu experiență, care a lucrat și în învățământ, un om cu mare și multă experiență, datorită strategiei lui, Biserica a reușit să conviețuiască cu regimul comunist și să nu fie desființată sau limitată la maximum, cum s-a întâmplat în alte biserici sau în alte națiuni după venirea comunismului adus de tancurile sovietice. Patriarhul Iustinian Marina a alcătuit un statut foarte bine gândit, în care Biserica și-a găsit locul, rostul și folosul, mai

ales social, într-o societate care voia să devină o lume nouă, iar Biserica era considerată ceva învechit, depășit. Biserica și-a găsit locul, rostul și folosul. Datorită Sinodului Bisericii, preoților pe care Patriarhul Iustinian Marina i-a apărat, multe mănăstiri au rămas în funcțiune, pentru că multe mănăstiri au fost desființate prin Decretul abuziv 210 din 1959. Cele care nu au fost desființate au organizat ateliere, ca să-și arate utilitatea și folosul pentru societate. Ne bucurăm că putem vorbi astăzi în mod liber despre acele vremuri grele, pomenindu-i pe marii păstori și mărturisitori în temnițele comuniste și nu numai. Pentru că toată țara a fost o temniță cu gratii invizibile, putem vorbi astăzi despre mari păstori și mărturisitori, atât monahi, cât și preoți de mir și profesori de teologie, care au fost parte dintre ei trecuți în calendarul Bisericii Ortodoxe Române prin canonizarea lor. Și îi pomenim cu cinstire multă și ne inspirăm din pilda vieții lor și Îl rugăm pe Dumnezeu să ne facă parte de vrednicia lor, inspirându-ne din pastorația marilor duhovnici.

Despre asta este conferința, să răspundem astăzi provocărilor în vreme de libertate desăvârșită, libertate pe care se cuvine să o folosim cu mare responsabilitate. Totodată, la sfârșitul conferinței de astăzi, având în vedere că actualul protopop a avut parte, cu binecuvântarea noastră, de trei mandate - statutul prevede două mandate, și regulamentele Bisericii Ortodoxe Române și hotărârile Sfântului Sinod prevăd două mandate - actualul protopop, Părintele Mihai Chira, a fost eliberat din funcție și s-a numit un nou protopop, anume Părintele Horațiu Dinu Brici, din Parohia Ieud, care sperăm să ducă mai departe cu spor și ajutor de la Dumnezeu lucrarea, împreună cu preoții din această zonă importantă a Eparhiei. Mie îmi place să o numesc - pentru că și eu am rădăcinile aici - Maramureșul Voievodal, plin de credință, plin de valori, plin de tradiții, plin de puterea mărturisitoare și evlavie poporului lui Dumnezeu din această parte a Eparhiei, cu preoți vrednici, harnici și care își iubesc cu fidelitate, cu multă fidelitate, Biserica și pe Hristos", a precizat Preasfințitul Părinte Episcop Iustin.

30 OCTOMBRIE 2025

9 ANI de când ÎPS Justinian a plecat să ne aștepte la poarta Raiului

Înaltpreasfinția Sa, Justinian Chira, vrednicul de pomenire Arhiepiscop al Maramureșului și Sătmărilor, a fost fiul unei familii de gospodari harnici și credincioși din satul Plopiș, având ca părinți pe Ilie Chira (1871-1937) și Maria Chira, născută Puț (1884-1949).

S-a născut la 28 mai 1921 în satul Plopiș din județul Maramureș, potrivit mărturiei materne, în Duminica Mare, în vremea când preoții intrau la Liturghie. Era o zi senină. Clopotele sunau la toate bisericile din satele învecinate. Vestea comunicată de moașă: „Ai un fecior” este urmată de precizarea: „care va ajunge om mare”.

Din copilărie are multe amintiri plăcute, dintre ele unele chiar i-au marcat evoluția. După cum mărturisește, a văzut pentru prima dată, în anii 1925-1926, trei avioane pe cer, pe care copilul de atunci le considera adevărate apariții miraculoase. A răsfoit un calendar sau almanah ilustrat cu portretele conducătorilor de popoare europene ai începutului de secol XX. A fost impresionat de atitudinea sătenilor la dispariția lui Ferdinand I - regele României Mari: „A murit împăratul” - spuneau țărani în anul 1927.

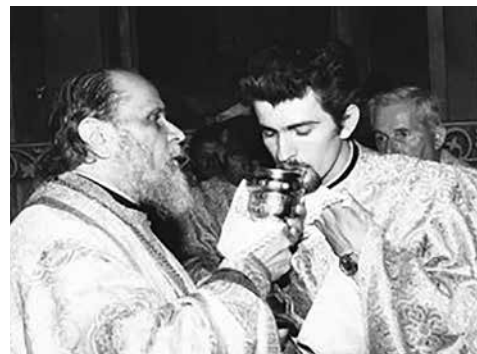
Școala elementară a urmat-o între anii 1927-1934 în Plopiș cu un învățător de neuitat, Dumitru Munteanu,

venit din Vechiul Regat, care îl alinta zicându-i: „Jenică”. Examenul de absolvire s-a dat într-un centru zonal: Copalnic Mănăstur. Lucrarea scrisă a impresionat Comisia de examinare prin faptul că tânărul elev îndemna conducătorii să se preocupe mai mult de soarta țăranilor. Perioada este marcată de patima cititului. La familia Chira ardea lumina și după ora 24 și toți cunoșteau motivul - știau că pruncul citește. Lecturi de neuitat din Almanahul „Universul” sau „Albina”, piese de Shakespeare, poezie etc. citite din biblioteca școlii din sat, sau orice ziar și revistă apărută la acea vreme i-au fost prietenii de căpătâi și de euitat ai tânărului Ioan Chira.

Monahul Justinian Chira cu mama sa, Maria, 5 mai 1942

La vârsta opțiunilor, la doar 16 ani, în 1937, familia Chira rămâne fără un sprijin important și drag. În apropierea sfârșitului pământesc, tatăl său îi cere să-l așeze pe „fața casei”, pe pavimentul din lut. Puțin mai târziu este chemat la căpătâiul bolnavului pentru a primi binecuvântarea părintească. Apoi tatăl își roagă copilul să-i citească Paraclisul Maicii Domnului. „M-a luat cu amândouă mâinile și m-a tras pe pieptul lui. Apoi, ca un patriarh din vechime, cu amândouă mâinile m-a binecuvântat pe creștet de trei ori și mi-a zis: citește-mi Paraclisul” - își amintește peste ani, cu lacrimi în ochi, Arhiepiscopul Justinian. În timpul acestei lecturi, tatăl își încredințează sufletul Celui de Sus.

Ioan Chira rămâne doar cu mama și își asumă muncile pe care le face un bărbat la țară, dar tânărul aspiră la cu totul altceva decât truda pentru asigurarea zilei de mâine. După trei ani, obligațiile filiale sunt copleșite de dorința de slujire a Tatălui Ceresc. Mănăstirea, pe care încă nu o cunoștea, îl atrage la sine ca un magnet. „Pentru mine, drumul pe care am mers, calea pe care am luat-o, a fost exact drumul pentru care îi mulțumesc lui Dumnezeu că mi l-a rânduit. De copil simțeam că mă așteaptă o altă lume. În sat, înainte de 1940, duceam o viață liniștită și modestă. Arhaică. Lumea n-avea bani, n-avea condiții. Dar era o viață așezată, frumoasă și liniștită. Eram în familie. Aveam tot ceea ce avea nevoie un tânăr într-un sat, la țară. Și totuși, simțeam că nu e locul meu acolo”.

De aceea, purtând în suflet un dor mistuitor după o altă lume, în dimineața zilei de miercuri, 12 martie 1941, pornește în căutarea acestui tărâm mult visat, trăgând ușa peste lacrimile și întrebarea neliniștitor - presimțitoare a mamei, care ar fi vrut să-și vadă fiul în rândul oamenilor din sat. „Atunci, în noaptea aceea, mi-am scos lucrurile din casă, iar dimineața, în zori, m-am sculat și m-am îndreptat spre ușă, să plec. «- Unde pleci, dragul mamei?» - m-a întrebat mama. «- Numai până afară» - i-am răspuns. Și am plecat fără să mă mai întorc. Când am ieșit din sat, începea să se facă ziuă. M-am întors cu fața spre răsărit, spre sat, m-am închinat și am zis: Niciodată înapoi nu mă întorc”. Sunt amintiri sfinte pentru Arhiepiscopul nostru Justinian.

Mama rămânea acasă, însă feciorul ei se ducea acolo unde trebuia să-și îplinească vocația și misiunea. Răspundea chemării tainice, ieșind afară dintr-o lume obișnuită sau firească și intrând într-o lume mai presus de fire, o lume pe care numai un om mai presus de oameni o poate simți, înțelege și cunoaște.

Așadar, în 12 martie 1941, este primit ca frate la Mănăstirea „Sfânta Ana” din Rohia de către starețul de atunci, Nifon Matei, care moare la numai 32 de ani. „Am intrat în mănăstire cu hotărârea să-mi dăruiesc lui Dumnezeu viața, trupul și sufletul”, mărturisește peste ani ÎPS Justinian Chira. În 2 martie 1942 este tuns în monahism la Mănăstirea „Sfânta Ana”, iar la 15 august 1942 este hirotonit diacon la Rohia de către PS Nicolae Colan, Episcopul Vadului, Feleacului și Clujului. Peste un an va fi hirotonit preot la Rohia tot de PS Nicolae Colan.

Fiind o perioadă de ocupație maghiară între 1940-1945, pentru români a urmat o perioadă foarte grea, inclusiv de a fi încorporați în armată străină. De aceea, între 22 noiembrie 1942 și 10 martie 1943, ierodiaconul Justinian este încorporat la Micolț, în ciuda hainei clericale.

La revenirea în Mănăstirea Rohia, din zona Lăpușului, prin statornicie și mult har, în 1944 i se încredințează răspunderea pentru destinele sfântului lăcaș în calitate de stareț, la doar 23 de ani, misiune pe care o va duce la îndeplinire cu multă răbdare și încredere între anii 1944-1973. În această perioadă a contribuit decisiv la formarea și pregătirea a peste 20 de tineri care au devenit diaconi ori preoți pentru mănăstiri sau parohii.

Prin credință și evlavie, cu curajul umilinței creștine, prin predici cu grijă întocmite și expuse, cât și a unui devotament necondiționat și disprețul față de arginți, prin respectarea legilor mănăstirești și a dezinteresului față de nevoile proprii și cu atenție la nevoile celorlalți, a creat la Mănăstirea Rohia un stil de viață monahală ca în vechile mănăstiri ortodoxe. „Viețuitor și stareț la Mănăstirea Rohia, episcop-vicar la Cluj și apoi primul episcop al reînființatei Episcopii a Maramureșului și Sătmăruului, Preasfințitul Justinian se află de ani și ani pe traiectoria unei misiuni bisericești deosebite, în această parte de țară. Rohia de azi e opera sa” - va mărturisi peste ani și ani, la ceas aniversar, ÎPS Sa Antonie Plămădeală, Mitropolitul Ardealului, Crișanei și Maramureșului.

P.F. Sa Petros, Patriarhul
Alexandriei și al întregii Africi,
P.F. Sa Teoctist, Patriarhul
României, însoțit de P.S. Sa
Justinian și P.S. Sa Iustin,
cu ocazia târnosirii Bisericii
cu hramul „Soborul Maicii
Domnului” de la Catedrala
Episcopală „Sf. Treime”
din Baia Mare
8-9 septembrie 2003,
în fața Bisericii Mănăstirii „Sf.
Ana” Rohia

Așezarea pe temelii tot mai solide a mănăstirii este întreruptă pentru o perioadă de timp. Prin Decretul 410/1959 rămâne singur în mănăstire pentru o vreme, ceilalți 24 de preoți, diaconi, monahi și frați fiind izgoșiți fără drept de apel de autoritățile comuniste ale timpului, însă, după repetate intervenții, reușește să facă în așa fel încât să revină la mănăstire doi ieromonahi.

A considerat întotdeauna că este un simplu administrator al veniturilor mănăstirii. Astfel a sprijinit tineretul studios, îndemnându-l la completarea studiilor și susținându-i prin acordarea de subvenții cu titlu personal. Aceștia au devenit, prin absolvirea unor școli de grade diferite, preoți profesori, medici, avocați etc.

Plănuiește și realizează construirea mai multor clădiri între care și Casa Poetului, la care poetul Ioan Alexandru oferă ca donație drepturile de autor pentru Imnele Transilvaniei. În toată această perioadă, cu bucurii și greutate, acordă cea mai mare atenție studiului și pregătirii duhovnicești personale la un nivel tot mai înalt. Va avea puterea să-și aștearnă pe hârtie ideile cu indemnuri și învățături.

Dorința de studiu și aprofundare l-au determinat să urmeze cursurile Seminarului Teologic Cluj-Napoca și ale Institutului Teologic de grad universitar Sibiu cu teza de teologie istorică „Mănăstirea Sfânta Ana Rohia”, îndrumător fiindu-i Pr. prof. dr. Sofronie Vlad, rectorul Institutului Teologic Sibiu.

Pentru susținerea studiului și meditației profunde, ca un mare iubitor de carte și cultură, ca un bibliofil de excepție, în cei treizeci de ani de stăreție, va ctitori la Rohia o bibliotecă de peste 40.000 de volume, cu un conținut variat. De la teologie, literatură, istorie, filologie și știință, până la colecții întregi și publicații rare, ediții princeps, carte veche și străină, toate cumpărate de ÎPS Sa Justinian în perioada 1941-1973 și donate mănăstirii, formează nucleul principal al acestei biblioteci de renume.

În calitate de stareț al Mănăstirii „Sfânta Ana” Rohia, a transformat această mănăstire într-un topos de credință și lumină. Mănăstirea Rohia devine treptat un centru de meditație și reculegere atrăgând și numeroase personalități. Realizările sale importante împletite cu prestigiul tot mai mare al Mănăstirii Rohia, al cărei stareț era de mulți ani, fac ca în 9 iunie 1973 să fie ales în demnitatea de Episcop-vicar pe seama Arhiepiscopiei Vadului, Feleacului și Clujului de către Sfântul Sinod al BOR. În 9 septembrie 1973, este hirotonit întru episcop de către trei ierarhi: Mitropolitul Ardealului, Înaltpreasfințitul Părinte Nicolae Mladin, Arhiepiscopul Clujului, Înaltpreasfințitul Părinte Teofil Herineanu și Episcopul Oradiei, Preasfințitul Vasile Coman.

Timp de 17 ani, în perioada Vicariatului clujean, PS Justinian Chira Maramureșeanul va desfășura o bogată activitate pastoral-misionară și editorial-publicistică, coordonând apariția „Îndrumătorului bisericesc” în 12 volume, contribuind la îmbogățirea acestuia cu articole pe teme diferite, teologice sau de morală creștină ori de atitudine civică. În aceeași perioadă, acordă o mare atenție și arhierescă protecție Mănăstirii „Sfânta Ana” Rohia, îndrumând întreaga activitate misionară, pastorală și economic edilitară. În anii '80, la îndemnul filosofului Constantin Noica, eseistul Nicolae Steinhardt face o vizită la

Î.P.S. Justinian,
la 93 de ani.
28 mai 2014

Cluj-Napoca Episcopului-Vicar Justinian Chira, cerându-i sfat și adăpost. Ca urmare a acestei întâlniri, cucerit de personalitatea duhovnicească a Episcopului Justinian și de atmosfera mănăstirii Rohia, Nicolae Steinhardt este primit în mănăstire, unde se decide să rămână definitiv, călugărindu-se. Poate că fără această îndrumare și adăpostire, cultura română ar fi rămas fără luminile din „Jurnalul fericirii”.

În anul 1983, la Editura Arhiepiscopiei Vadului, Feleacului și Clujului, va tipări cartea „Darurile Bisericii”, în vremea în care era interzis să vorbești și să scrii despre Dumnezeu și Biserică, iar în 1986 va tipări o nouă carte cu titlul „Viața Maicii Domnului.” Despre „Darurile Bisericii” Ioan Alexandru scria într-o recenzie: „O carte frumoasă scrisă de I. Chira, fiu de țărani din satul Plopiș, o carte a iubirii de Patrie și de valorile perene ale poporului nostru...”.

La începutul anului 1989, în ianuarie, timp de 18 zile, va vizita sudul Indiei, Delhi, Moscova, Tirana și Roma, ca membru al unei delegații de ierarhi ai Bisericii Ortodoxe Române, condusă de PF Patriarh Teoctist.

La începutul anului 1978, întreg Occidentul vedea un documentar de excepție despre Ortodoxism și trăirea românească autentică realizat de cea mai importantă televiziune britanică, având în centru Maramureșul și pe Omul ales de Dumnezeu să conducă Biserica Ortodoxă străbună din aceste locuri, Înaltpreasfințitul Justinian Chira Maramureșeanul, pe atunci Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Clujului. Era în plin regim comunist. O mare de oameni îmbrăcată în straie naționale. Un alai de femei, copii, bărbați și un episcop.

Iată ce spunea la acea vreme realizatorul documentarului: „La Cluj am întâlnit pe clericul care avea să mă intrige mai mult decât oricare altul din România. Chiar am început să mă gândesc la el într-un mod ciudat, ca la adversarul meu. Era episcop. Numit Justinian. E în regulă când icoanele rămân la locul lor în rame, dar când ele încep să vină înspiretine, devine îngrijorător”.

Episcopatul maramureșean începe în septembrie 1990, când Adunarea Națională Bisericească îl alege Episcop al noii Eparhii a Maramureșului și Sătmarului, ca la 11 noiembrie

1990 să aibă loc întronizarea sa ca Episcop al Maramureșului și Sătmarului, la care participă 10 membri ai Sf. Sinod al Bisericii Ortodoxe Române. Această Episcopie a trecut printr-un lung șir de desființări și reînființări, tot atâtea motive de bucurii ori suferințe naționale și religioase.

De toate acestea fiind conștient, PS Justinian Chira, fiul Maramureșului, va face demersuri imediate și, la 20 iulie 1990, va pune piatra de temelie a viitoarei Catedrale Episcopale „Sfânta Treime” din Baia Mare, acesta fiind unul dintre momentele istorice cele mai importante din viața noii Eparhii.

A fost ierarhul cel mai potrivit care a știut să aleagă locul cel mai indicat de unde să păstorească această reînființată Eparhie. Ca om al locului, cunoștea cel mai bine rănile, durerile, suferințele și nevoile spirituale, morale și fizice ale tuturor oamenilor din această parte a țării. În anii următori, inițiază organizarea de curând reînființatei Episcopii a Maramureșului și Sătmarului. Pune bazele și dezvoltă Centrul Eparhial, înființează la Baia Mare un Seminar Teologic, face demersuri și înființează Catedra de Teologie Ortodoxă din cadrul Universității de Nord din Baia Mare, determină înființarea publicației eparhiale „Graiul Bisericii noastre”, a pus piatra de temelie la peste 80 de biserici noi, a reînființat încă trei protopopiate (Vișeu, Chioar și Oaș), a crescut numărul preoților de la 325 la 560 și de asemenea numărul parohiilor, în locul celor 4 mănăstiri câte erau în 1992, astăzi există peste 30 de mănăstiri și schituri în Eparhia Maramureșului și Sătmarului.

Întreaga activitate pastorală, misionară și cultică pusă în slujba Bisericii Ortodoxe și a Neamului Românesc, dar mai cu seamă bogata activitate culturală și publicistică, i-a fost apreciată prin acordarea a patru titluri de „Doctor Honoris Causa”.

Pentru toate acestea și altele știute și neștiute, ca o încununare a vieții jertfelnice și a ostinelilor pilduitoare și rodnice, la 13 decembrie 2009, PS Justinian Chira al Maramureșului și Sătmarului, este ridicat la treapta onorifică de Arhiepiscop, de către PF Patriarh Daniel.

Pentru desăvârșita lucrare misionară, IPS Justinian Chira a propus Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române înființarea postului de Episcop-vicar pe seama Episcopiei Maramureșului și Sătmarului în persoana starețului

Mănăstirii Rohia, Arhimandritul Iustin Hodea, care devine astfel Episcopul Iustin Sigheteanul.

Personalitate puternică și marcantă a credinței Ortodoxe ce s-a dovedit a fi, prin toate faptele și îndemnurile sale, om al rugăciunii și monah cu viață pilduitoare, orator iscusit și părinte iubitor, cărturar înțelept și iubitor de țară, un stâlp de lumină, un sfânt în viață, prin care, spun unii, că se arată pasul lui Dumnezeu în nordul României, sunt cuvinte puține din cele câte s-au scris și se vor mai scrie despre Înaltpreasfinția Sa Justinian Chira, fiul cel mai de seamă al localității Plopiș și vrednicul de pomenire Arhiepiscop al Maramureșului și Sătmarului.

Amintim faptul că în anul 2021, la împlinirea a 100 de ani de la nașterea Înaltpreasfinției Sale - Centenarul IPS Justinian -, la inițiativa și prin implicarea directă a Preasfințitului Părinte Iustin, Episcopul Maramureșului și Sătmarului, în Plopiș, a fost inaugurată Casa Memorială „Justinian Chira” intrând în circuitul turistic al Maramureșului și implicit în patrimoniul cultural național. Casa păstrează în totalitate forma și arhitectura inițială, iar în interior au fost expuse obiecte personale ale arhiepiscopului: veșminte, mitră, haine monahale, cărți, fotografii, dar și obiecte tradiționale, pentru a fi înveșnicite și pentru a păstra vie memoria acestui vrednic fiu al ținutului Maramureșului.

De asemenea, și Școala din localitate poartă numele Înaltpreasfinției Sale. Aceste lucruri au fost posibile prin implicarea directă a părintelui Mihai Tira, președintele Fundației „Arhiepiscopul Justinian”, în colaborare cu autoritățile locale. Astfel, Plopișul reprezintă un punct de reper pentru ceea ce a însemnat Arhiepiscopul Justinian, satul românesc de altădată, precum și valorile culturale religioase, conservate și promovate în tot acest timp.

De asemenea, în anul 2020, în curtea Catedralei Episcopale din Baia Mare a fost amplasată o statuie în memoria Arhiepiscopului Justinian Chira, lucrare realizată din bronz de Ioan Marchiș, sculptor maramureșean. „Înaltpreasfințitul Justinian a meritat să aibă această statuie în mărime naturală, pentru că viața dânsului a fost trăită între Dumnezeu și neamul Său, între Hristos și Biserica Sa”, a precizat Preasfințitul Părinte Iustin după dezvelirea statuii.

În Anul comemorativ al celor adormiți în Domnul, la inițiativa Preasfințitului Părinte Episcop Iustin, Episcopia Maramureșului și Sătmarului a instituit trei distincții: „Ordinul Crucea Justinian Arhiepiscopul pentru clerici”, „Ordinul Crucea Justinian Arhiepiscopul pentru laici” și „Medalia Justinian Arhiepiscopul”.

Înaltpreasfințitul Părinte Justinian Chira a încetat din viață în anul 2016, la vârsta de 95 de ani. Mormântul Înaltpreasfinției Sale se află la Mănăstirea Rohia, lăcaș monahal pe care l-a păstorit timp de aproape 30 de ani. Bunul Dumnezeu să îi facă parte de odihnă nesfârșită în Împărăția Sa! Veșnica lui pomenire din neam în neam!

Cuvinte cu folos duhovnicesc

„Trăind însă împreună pentru Domnul, să vă purtați sarcinile unii altora (Galateni 6, 2), să nu nesocotiți nici pe aceia cu viațuire sihăstrească și care rățesc prin pustie, prin peșteri și prin văgăuni – de care lumea nu era vrednică (Evrei 11, 38) –, ci îngrijiți-vă de ei pe cât vă stă în putință, ca să aveți rugători înaintea lui Dumnezeu, căci mult poate rugăciunea stăruitoare a dreptului” (Iacov 5, 16).

– Sfântul Cuvios Ioan de la Rila

„Pentru nedreptatea pe care ți-o provoacă ceilalți, oricare ar fi aceasta, nu trebuie să te răzbuni. Dimpotrivă, să-l ierți din străfundul inimii pe cel care te-a nedreptățit”.

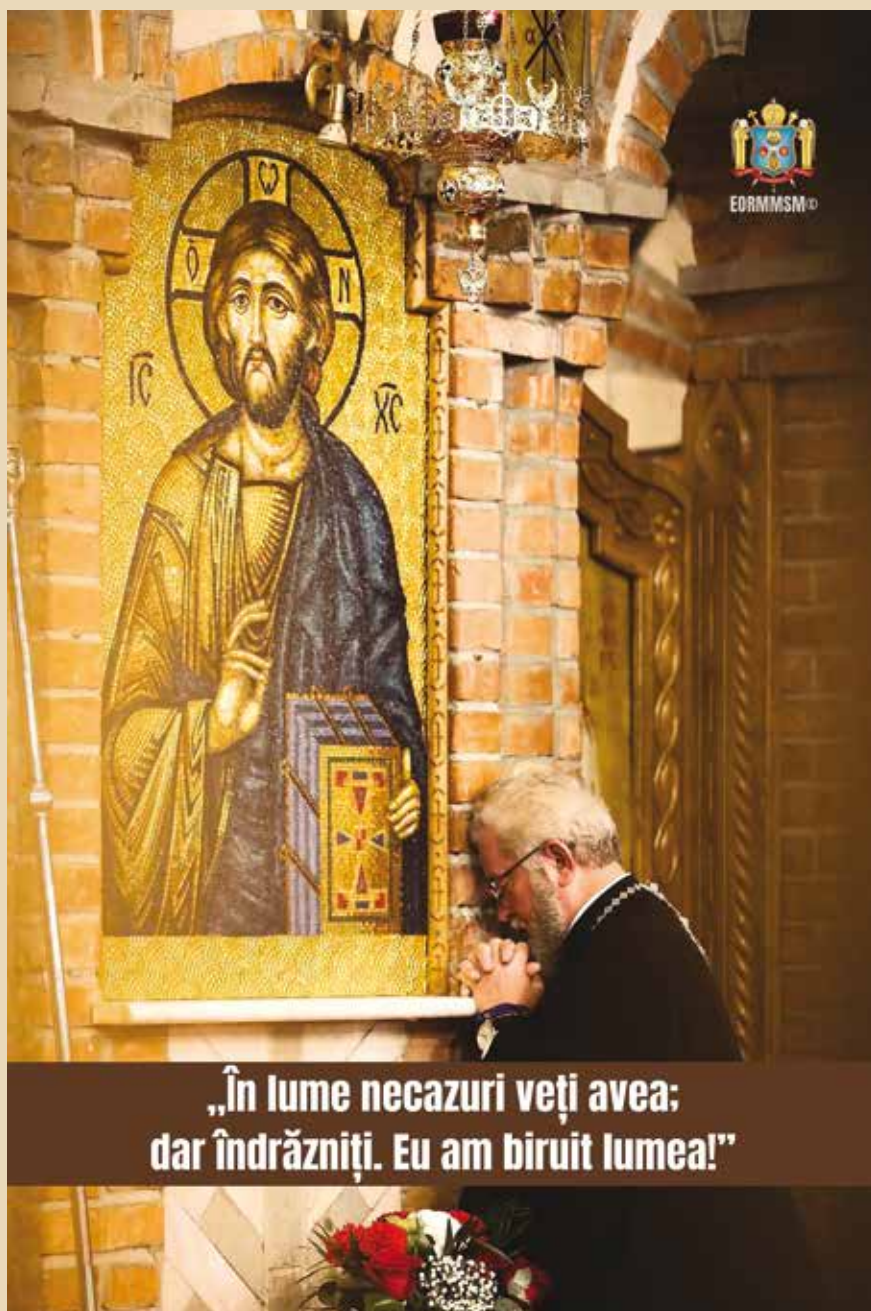
– Sfântul Nicolae Velimirovici

„Eu știu că cei mai mulți dintre voi sunt foarte alarmați de întărirea neașteptată a propagandei antireligioase și că sunteți mâhniți. Nu vă tulburați, nu vă tulburați! Lucrurile acestea nu au cum să vă atingă. Și să știți și să credeți că mica turmă a lui Hristos este de neînvins, ei nu are ce-i face nimeni, ea nu se teme de nimic, fiindcă știe și păzește totdeauna marile cuvinte ale lui Hristos: Voi zidi Biserica Mea și porțile iadului nu o vor birui”.

– Sfântul Ierarh Luca al Crimeei

„Rugăciunea este soarele ochilor nematerialnici ai sufletului. După cum soarele este lumină pentru trup, rugăciunea este lumină pentru suflet!”

– Sfântul Nectarie de la Eghina

„De ce vezi paiul din ochiul fratelui tău, iar bârna din ochiul tău nu o iei în seamă? Sau cum poți să zici fratelui tău: Frate, lasă să scot paiul din ochiul tău, nevăzând bârna care este în ochiul tău? Fățarnice, scoate mai întâi bârna din ochiul tău și atunci vei vedea să scoți paiul din ochiul fratelui tău”.

– Sfântul Apostol și Evanghelist Luca

ISSN 3100-8232

Conținutul acestui material nu reprezintă în mod obligatoriu poziția oficială a Consiliului Județean Maramureș.

Cei interesați pot obține mai multe informații la e-mail atcipe3@gmail.com.